

Ante Knešaurek

Šest zborskih minijatura

Zbirka zadanih skladbi
za 57. glazbene svečanosti hrvatske mladeži



Agencija za odgoj i obrazovanje

NAKLADNIK
Agencija za odgoj i obrazovanje
Donje Svetice 38, 10000 Zagreb
www.azoo.hr

ZA NAKLADNIKA
Vinko Filipović, prof.
© Agencija za odgoj i obrazovanje

UREDNIK
Miroslav Mićanović
ZBIRKU PRIREDILA
Anita Gergorić, prof.
OBLIKOVANJE I SLOG
KaramanDesign
www.karaman-design.com

TISAK
Teovizija d.o.o.

Pripremljeno u Agenciji za odgoj i obrazovanje
Tiskano u Hrvatskoj 2014.

Ante Knešaurek

Šest zborskih minijatura

Zbirka zadanih skladbi
za 57. glazbene svečanosti hrvatske mladeži



Agencija za odgoj i obrazovanje

Zagreb, 2014.

Sadržaj

Skladbe

1. Jež | 7
2. Vokaliza (dječji zbor) | 9
- 3 Vokaliza (ženski zbor) | 13
4. Scherzo | 15
5. Amen | 19
6. Quo vadis, Domine? | 23

O skladbama

Mladen Tarbuk: *Recenzija skladbi za različite vokalne sastave
koje je napisao Ante Knešaurek* | 29

Bilješka o skladatelju | 31

JEŽ

Ante Knešaurek

Glas

p

9

Bo - de, bo - de, bo - de jež! *Bit če su - za, bjež!* *Bjež!*

Klavir

The musical score consists of two staves. The top staff is for 'Glas' (voice) and the bottom staff is for 'Klavir' (piano). The key signature is A major (two sharps). The vocal line begins with a forte dynamic (indicated by a large 'p'). The lyrics 'Bo - de, bo - de, bo - de jež!' are followed by a fermata over the last note. The piano accompaniment provides harmonic support with eighth-note chords.

2. Vokaliza

za višeglasni dječji zbor starijeg uzrasta
a capella

Skladatelj: Ante Knešaurek

2

13

Ho, o, o, o,

o, o, o, o, o, o, o, o, o, o, o, o, o,

28 *subito mp*

ho, o,

subito mp

ho, ho, ho, ho, o,

subito p

ho, ho,

31

rit.

o, ho, ho, ho, ho, ho, ho, o!!

o, ho, ho, ho, ho, ho, ho, o!!

o, ho, ho, ho, ho, ho, ho, o!!

3. Vokaliza
za troglasni ženski zbor
a capella

Skladatelj: Ante Knešaurek

Soprani 1. *p Lento*

Soprani 2.

Alt.

Aa,
Aa,
Aa,
aa,

6 *poco a poco cresc.*

Soprani 1: aa,
Soprani 2: aa,
Alt.: aa,

poco a poco cresc.

Soprani 1: aa,
Soprani 2: aa,
Alt.: aa,

poco a poco cresc.

aa,
aa,
aa,
aa,

12

13

2

17 *f*

1.

2. *p*

4. Scherzo
za troglasni muški zbor
a capella

Skladatelj: Ante Knešaurek

Allegro

Tenor *p* *f* *p*

Ti-ka, ta- ka, ti- ka, ta-ka, ti- ka, ta- ka, ti- ka, ta- ka, ti- ka, ta- ka, ti- ka, ta- ka,

Bariton *p* *f* *p*

Ti-ka, ta- ka, ti- ka, ta-ka, ti- ka, ta- ka, ti- ka, ta- ka, ti- ka, ta- ka, ti- ka, ta- ka,

Bas *p* *f* *p*

Ti-ka, ta- ka, ti- ka, ta-ka, ti- ka, ta- ka, ti- ka, ta- ka, ti- ka, ta- ka, ti- ka, ta- ka,

p *f* *p*

ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka,

p *f*

ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka,

p *f*

ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka,

subito p *sf* *f*

tik, tak, ti ka, ta-ka, tik! Aa,

subito p *sf* *f*

ti ka, ta- ka, ti ka, ta-ka, tik! Aa,

subito p *sf* *pp* *subito f*

ti ka, ta- ka, ti ka, ta-ka, tik! Tik, tak, tik, tak, tik, tak, tik, tak, tik, tak,

2

12

Aa, ho, ho!

Aa, ho, ho!

ti-ka, ta-ka, ti-ka, ta-ka, tik, tak, tik, tak, tik, tak, tik, tak, ti-ka, ta-ka, ti-ka, ta-ka,

16

Oo, oo,

Oo, oo,

tik, tak, tik, tak, tik, tak, tik, tak, tik, tak, tik, tak, ti-ka, ta-ka, ti-ka, ta-ka, tik, tak, tik, tak,

21

tik, tak, tik, tak, ti-ka, ta-ka, ti-ka, ta-ka, tik, tak,

tik, tak, tik, tak, Ho, ho, ha, ha, tik, tak,

tik, tak, tik, tak, tik, tak, Ho, ho, ha, ha, tik, tak,

26

8

ti-ka, ta-ka, ti-ka, ta-ka, ti-ka, ta-ka, ti-ka, ta-ka, hej!

ti-ka, ta-ka, hoj! ti-ka, ta-ka, hej! ti-ka, ta-ka, ti-ka, ta-ka, ti - ka, tak!

ti-ka, ta-ka, hoj! ti-ka, ta-ka, hej! ti-ka, ta-ka, ti-ka, ta-ka, ti - ka, tak, ti-ka,

30

p

f

p

Ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka,

p

f

p

Ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka,

p

f

p

Ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka,

33

p ti - ka, ta - ka,
f

p ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, ta - ka,
f

p ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, ta - ka,
f

4

35

subito p

ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, tik, tak, ti - ka, ta - ka, tik!

1. *sf*

2. *sf*

ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, tik!

subito p

ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, tik!

sf

sf

ti - ka, ta - ka, ti - ka, ta - ka, tik!

tik, tak!

5. Amen

za troglasni mješoviti zbor

Con moto $\text{d} = 60$

a capella

Skladatelj: Ante Knešaurek

mf

p

Soprano

Alt

Bariton

A - - - men, a - men!

A - - - men, a - men!

A - men, a - - - men!

5

mp < > **mf**

A - men, a - men! A - men, a - men,

mp < > **mf**

A - men, a - men! A - men, a - men,

mp < > **mf**

A - - - men, a - men! A - - - men,

10

a - men! A - men! A - men! A -

a - men! A - men! A - men! A -

a - men! A - men! A - men! A -

15

men, a - men! A - men!

men, a - men! A - men!

men, a - men! A - men!

20

$\text{♩} = 40$

A - men! A - men, a - men,

A - men! A - men, a - men,

A - men! A - men, a - men,

A - men! A - men, a - men,

25

a - men,
a -

32 *f*

a - men! A - men! A - - men!
men! A - men! A - - men!
men! A - men! A - - men!

38

A - men, a - men, a - men,
A - men, a - men, a - men,
A - men, a - men, a -

4

43 *mf* — G.P. *p* — *ppp*

a - men!

A - men,

a - men.

mf — G.P. *p* — *ppp*

a - men!

A - - - men.

mf — G.P. *p* — *ppp*

men!

A - - - men.

6. Quo Vadis, Domine?

za četveroglasni mješoviti zbor

a capella

Skladatelj: Ante Knešaurek

Adagio

Soprano: *p*

Alto: *p* 3

Tenor: *mp* 3

Bas: *mp*

Lyrics: Quo vadis, Quo vadis, Quo vadis, Quo vadis, Do -

6

Do - mi - ne? Quo, Va - dis, Do - mi - ne?

Do - mi - ne? Quo, Va - dis, Do

Do - mi - ne? Quo, Va - dis, Do -

- mi - ne? Quo, Va - dis, Do -

2

11

p >*ppp* *mp* <*ff*

Do - - mi - ne? Quo Va - dis,

- - mi - ne? Quo Va - dis,

- - mi - ne? Quo Va - dis,

- - mi - ne? Quo Va - dis,

Più mosso

17

p *mp* *mf* <*f* *pp*

Quo Va - dis, Do - mi - ne? Quo Va-dis,

subito pp *f* *pp*

Do - - - - mi - - - ne? Quo Va-dis,

subito pp *f* *pp*

Do - - - - mi - - - ne? Quo __

subito pp *f* *pp*

Do - - - - mi - - - ne? Quo __

22

mp

mf

Do-mi-ne?

Quo Va-dis, Do-mi-ne?

Quo____ va-dis,

Do-mi-ne?

Quo Va-dis, Do-mi-ne?

Quo____ va-dis,

8 Va - dis, quo____ va - dis, quo____ va - dis,

Va - dis, quo____ va - dis, quo____ va - dis,

mf

27

f

fff

Tempo primo

p

quo____ va - dis, Do - mi-ne?

Quo____

f

fff

pp

quo____ va - dis, Do - mi-ne?

Do - mi - ne?

f

fff

pp

8 quo____ va - dis, Do - mi-ne?

Do - mi - ne?

f

fff

pp

quo____ va - dis, Do - mi-ne?

Do - mi - ne?

4

32

A musical score for voice and piano. The top two staves are for the voice, and the bottom two staves are for the piano. The key signature is one sharp. The vocal line consists of eighth and sixteenth notes, with lyrics "Va- dis," and "Do - mi - ne?" The piano accompaniment features sustained notes and dynamic markings of **p** and **3**, followed by **ppp**. The vocal line continues with "Do - mi - ne?" The piano accompaniment ends with a sustained note and **ppp**.

Va- dis,

Do - mi - ne?

Do - mi - ne?

Recenzija skladbi za različite vokalne sastave koje je napisao Ante Knešaurek

Ovaj se skladatelj poduhvatio nemalog zadatka – napisati šest zborova koji moraju s jedne strane odgovoriti pedagoško-metodičkim zahtjevima rada sa zborovima različitog sastava, dočim s druge strane trebaju udovoljiti estetskim kriterijima koje nameće bogata baština hrvatske zborske glazbe.

On je uspio ispuniti oba zadatka i obogatiti korpus hrvatske glazbe značajnim prinosom. Da bih potkrijepio ovu tvrdnju, izvrgnut ću svaku od njegovih skladbi nakratko bližem pogledu i osmotriti je s raznih strana.

1. Jež za jednoglasni dječji zbor

Ova dječja pjesmica na skladan način ujedinjuje intonativne i vokalne mogućnosti početnika s nešto naprednjjom harmonijskom potkom u klaviru. Mali pjevači pjevajući ovu skladbu polako „osvajaju“ cijelu D dur ljestvicu (t. 6), kao i elemente toničkog kvintakorda (t. 4 i 9). Pažljivost i razumijevanje problematike rada s najmanjima me je podsjetila na antologijske pjesmice Adalberta Markovića i Vladimira Tomerlina.

2. Vokaliza za višeglasni dječji zbor a capella

Ovom se skladbom na logičan način nastavlja gradivo izneseno u Ježu. Učvršćuje se osjećaj osnovnog tonaliteta As dura pjevanjem rastavljenog toničkog kvintakorda i njegovih obrata (t. 8, 21, 23, 27, 29), tetrakorada i drugih dijelova ljestvice (praktično kroz cijelu skladbu), a u srednjem dijelu se događa jedna mala i zanimljiva modulacija u As duru bliski C mol. U isto vrijeme skladatelj osnovnim motivom vokalize tematizira problem intoniranja male i velike sekunde, i to suprostavlja intoniranju kvintakorda. Skladba je vrlo melodiozna i privlačna djeci adolescentiske dobi.

3. Vokaliza za troglasni ženski zbor a capella

Mirni hod ove promišljene vokalize ispunjene enharmonijskim modulacijama impli-

citno se naslanja na tradiciju velikog mađarskog skladatelja Zoltana Kodalyja i njegove nemjerljive zasluge za razvoj metodike a capella pjevanja. Upravo zahvaljujući skladbama skladanima u sličnom duhu te svojim neosporivim političkim, pedagoškim i skladateljskim autoritetom Kodaly je uspio u Mađarskoj stvoriti takve zasade koje su tu zemlju pretvorile u rasadište izvanrednih glazbenika, od instrumentalista do pjevača. Neobično bi me radovalo kada bi ta minijatura potaknula različite hrvatske ženske zborove da je izvedu i možda prenula druge kolege skladatelje iz snivanja neprekidnog niza paralelnih terci, te ih skrenula na primjenu i pokoje modulacije.

4. Scherzo za troglasni muški zbor a capella

Izvanredno duhovita i inventivna skladba malim sredstvima uspijeva mnogo toga reći, ponajviše vještim izmjenama sloga i dinamike. U nekom hipotetskom natjecanju klapa ona bi poslužila kao lakmus papir zajedničkom izgovoru, ritmu, nijansiranoj intonaciji. Osnova joj je upravo falso bordone karakterističan za klapsko pjevanje, ali ostvaren u molu, za razliku od tipično ganutljivog klapskog dura. Kontrastiranje ritamskog otkucaja sata sa začecima melodije u paralelnim kvartama (nalik srednjovjekovnom organumu) svrstava ovu pošalicu zasigurno u antologiju hrvatskih minijatura za muški zbor.

5. Amen za troglasni mješoviti zbor a capella

U stilski vrlo zanimljivo orijentiranom Knešaurekovu opusu ovaj kratki Amen neobično koncipiranog zvuka (sopran – alt – bariton) korača unatrag prema Papandopulovoj Hrvatskoj misi, ili čak dalje, prema pučkim mukama. Doista, već melizmatična kvintola u drugom taktu kao da je istrgnuta iz nekog evangelistovog komentara. Cijela skladba majstorski je sklopljena od pomaka sekunde, male ili velike naviše ili naniže. Imajući na umu da je upravo intoniranje tih intervala

krucijalno za dobro postavljen a capella zbor, moramo odabrat ovu neveliku skladbu kao odličnu vježbu za svladavanje tog problema u jednostavnom troglasnom slogu.

6. Quo vadis? za četvoroglasni mješoviti zbor a capella

Kako i priliči, ova skladba predstavlja vrhunac složenosti zahtjeva što se postavljaju pred mješoviti zbor. Usprkos potrebi da se isprobaju mogućnosti izvedbenog tijela, Knešaurek mudro izbjegava dijeljenje glasova unutar dionica, te unutar svake fraze ostavlja oazu konsonance – barem jedan akord koji svima zvoni u uhu iz klasičnog repertoara. Na taj se način mladi pjevači postupno uvode u glazbeni jezik XX. stoljeća (premda smo zapravo već u XXI. stoljeću) i svladavaju osnovne poteškoće oslanjajući se na poznato gradivo. Vrlina ovog djela je i njegova kratkoća – ono djeluje kao da je torzo

nekog moteta kojem je Quo vadis ishodište i ekspozicija osnovnih glazbenih ideja. Kao i prethodni Amen, i ovo je djelo od velike metodičke koristi za razumijevanje suvremenijih ritamskih i harmonijskih struktura.

Kao zaključak ovoga kratkog osvrta želim svakako podržati buduće izvedbe ovih šest zborova napisanih vještom rukom Ante Knešaureka. Smatram da su oni značajno repertoarno osvježenje i pravi sitni biser (jer posrijedi su odreda minijature) hrvatske zborske glazbe.

U Splitu, ljeta Gospodnjeg 2014.

Mladen Tarbuk

red. prof. kompozicije, muzičke teorije i orkestra na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, direktor glazbenog programa Dubrovačkih ljetnih igara

Bilješka o skladatelju



Orguljaš i skladatelj Ante Knešaurek (Zagreb, 1978) jedan je od najistaknutijih umjetnika na hrvatskoj orguljaškoj sceni. Po sudu kritike vrstan interpret i improvizator, među rijetkim je hrvatskim orguljašima koji se aktivno bave orguljskom improvizacijom, nastavljajući tako tradiciju hrvatskih skladatelja, orguljaša i improvizatora poput Franje Dugana i Andželka Klobučara. Od 1997. glavni je orguljaš Bazilike Srca Isusova u Zagrebu, gdje surađuje s Akademskim zborom Palma, s kojim je ostvario više nosača zvuka. Izvanredni je profesor na Katedri za kompoziciju pri Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu, a ujedno predaje polifoniju, orgulje i improvizaciju na Institutu za crkvenu glazbu Albe Vidaković Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu (2003–2011).

Na Muzičkoj akademiji u Zagrebu diplomirao je studije orgulja (M. Penzar) i kompozicije (M. Ruždjak). Nakon magisterija orgulja u Zagrebu nastavlja poslijediplomske studije orguljske interpretacije i improvizacije na Visokoj školi u Detmoldu (Norbert Düchtel) i Grazu (Gunter Rost). Orguljsku improvizaciju također studira u Hrvatskoj s Andželkom

Klobučarom, a među njegove učitelje ubrajuju se također Daniel Roth, Ludger Lohmann, Almut Rößler i Michael Gaillit. U kompoziciji se usavršava kod eminentnih kompozitora u inozemstvu – na domaćoj i inozemnoj glazbenoj sceni redovito je prisutan kao skladatelj, a njegova su djela izvođena u okviru Muzičkog biennala Zagreb i srodnih glazbenih manifestacija u Zagrebu, Osoru, Grožnjanu, Osijeku, Ljubljani, Puli, Beču, Moskvi, Berlinu, Sankt Peterburgu, Freyungu, Detmoldu, Trstu i Udinama. Redoviti je član Hrvatskog društva skladatelja, a skladbe mu izvode renomirani domaći i inozemni ansamblji i orkestri poput Ansambla Cantus, Zagrebačke filharmonije, Kvarteta Sebastijan, Ansambla Antiphonus, Milanskog tria, Pekinške filharmonije. Uz bogatu solističku koncertnu djelatnost na festivalima u Hrvatskoj, Njemačkoj, Austriji, Italiji, Francuskoj i Rusiji redovito surađuje s različitim solistima i ansamblima te snima za HRT.

Dobitnik je niza važnih nagrada, među kojima se ističu Rektorova nagrada Sveučilišta u Zagrebu u akademskoj godini 1998/99. i Nagrada Darko Lukić, koju mu je dodijelilo Hrvatsko društvo glazbenih umjetnika kao najboljem hrvatskom mlađom glazbeniku u 2005. godini. Među njegovim međunarodnim uspjesima izdvaja se prestižna nagrada za polifonu improvizaciju koju je 1999. osvojio na međunarodnom natjecanju orguljske improvizacije pri Visokoj školi za glazbu Felix Mendelssohn-Bartholdy u Leipzigu. Među novijim uspjesima ističu se dvije nacionalne nagrade, *Milka Trnina* i *Nagrada grada Zagreba* (2013) za integralnu izvedbu orguljskog opusa J. S. Bacha, koju je osvojio zajedno s orguljašem Pavlom Mašićem. Dio te izvedbe objavljen je na njihovom albumu *100% BACH*, a dvojica orguljaša nastavljaju suradnju i u 2013. integralnim izvedbama orguljskih opusa D. Buxtehudea i C. Francka.

Ovaj se skladatelj poduhvatio nemalog zadatka – napisati šest zborova koji moraju s jedne strane odgovoriti pedagoško-metodičkim zahtjevima rada sa zborovima različitog sastava, dočim s druge strane trebaju udovoljiti estetskim kriterijima koje nameće bogata baština hrvatske zborske glazbe. On je uspio ispuniti oba zadatka i obogatiti korpus hrvatske glazbe značajnim prinosom.

Mladen Tarbuk



Agencija za odgoj i obrazovanje